

„ ἡμέτερος. Καὶ ἂντος δέ τινας αρχὴν φράξεως. Καὶ ταῦτα δέ  
 „ τὰ εἴθιται, οἷον τὸ κινεῖσθαι καὶ μὴ κινεῖσθαι, ὄρμαν καὶ  
 „ μὴ ὄρμα, ὄργησθαι τῷ μὴ αναγκαίῳ, καὶ μὴ ὄργη.  
 „ θαε, θύεσθαι καὶ μὴ θύεσθαι, διδόναι καὶ μὴ διδόναι,  
 „ χαίρειν οἰςδεῖ καὶ μὴ χαίρειν, καὶ ἔστι τοιαῦτα. ἐν οἷς  
 „ δέ τινας κακίας καὶ τῆς αἱρετῆς ἔργα· τέτων γάρ εἰσιν  
**ἌΤΓΕΞΟΤΣΙΟΙ.**

### Πυρίσματα.

**§. αμδ. Α'.** **Α**ἱ τὸ πάθη τῆς φυχῆς πρώτισαι ἔργα,  
 τῷ αὐτεξούσῳ οὐχ ὕποπτησιν, ὡς μὴ ἔσται εἰκ.  
 φροαιρέσεως; (**§. αμγ'.**). Τὸ δὲ ἐμμήτιν καὶ προσκλή-  
 τείβειν φιλιδονῶντας αὐταῖς, ὑπαίτιον γίνεται, ὡς εἴθι-  
 μῖν ὃν τῷ προστικῷ, τινὶ δπὸ τῷ φθῇ ἐκείνων δικριθ-  
 μεῖσθαι, επὶ τὸ μὴ εἰπ' αἰδιών τελεῖται ἀπικελεῦσαι με-  
 τίβασιν (**§. χπγ'. χπε'.**).

**Β'.** Οὐδὲ οὐ φρὸς τὸ κεκριμένον ἢδη τὸ λόγον, τῆς  
 θελήσεως αἰμάσως αἰνατενόμηναι εἴθεστις, ὡς καὶ αὐταὶ φρὸ-  
 νὲ εἰχάτις δικερσμοῦ τῆς φυχῆς τὴν καὶ τινὶ φροαιρεσιν γί-  
 σται, ἐν τῷ εἰλιθερον (**§. αμγ'.**), οὐδὲ αὐταὶ παίτη  
 παίτως ἐν αὐτεξοσιότητι εἰσίν.

**Γ'.** Οὐκ ἄρα οὐδὲ τὰ πάθη (**δῆ τὸ Α'**) οὐδὲ ὁ λόγος  
 (**δῆ τὸ Β'**) τῷ αὐτεξούσῳ τῆς φυχῆς διογειτικὰ τυγχά-  
 νει, κινέιται εἰπεῖν, ἀλλ' ἡ μόνον ὑπερεθισικὰ, καὶ οὐδὲ αἴ-  
 τια, αἴφορμαὶ δὲ, διεγείρεσται μὴ εἰμετείως τὸ ήγεμονι-  
 κὸν, αὐτὸ δὲ καταλίπεσται πανελόθερον, ὡς ἐν αὐτῷ κεῖ-  
 θαι καὶ μῆτιν ὑπ' ἐκείνων παρόρμησιν, ἀπινεῦσαι τῷ κα-  
 τ' αὐτὸ φροαιρέσει φρὸς ὅπόπερον τῷ παρειταμένων φροσέ-  
 λοιτο.

**Δ'.** Οὐκ' ἄρα ὥστινες τῷ Νεωτέρων (1) τινὶ σκεργηττ-  
 τινὶ διώματιν vim activam, τάχε πάθη, καὶ τὸν λόγον,  
 tam-

(1) Γενικόν. ἐν Μέρ. Β'. ἡ; Μεταφ. Όεισ. Ιβ'. Σχολ.

tamquam motiva, ὡς παραίτια σὲ αἰάγκη; διοείζονται υποθέτεσν, ὡς ὑπὲκείνων μὴ αἰχομύδης τὸ ἐλσίθερον δότα τιθεῖται, τῶς δὲ τότε, διασπᾶται. Παρὰ τῇ φυχῇ γὰρ κεῖται, καὶ τοῖς πάθεσι παροιερυμύδης μὴ ἀνδιδόται, καὶ τῷ λόγῳ χαλιναγωγυμύδης ἴθελονται, καὶ αἴφνιαται, απαραλύματον ἐκατέροτε διατρέσσω τῶν τὰ προαιρεῖταις αὐτεξουσιότητα. Οἱ δὲ ἐν τούτῳ ἰδρύοντες τῶν ἐλσίθεται, σὺ τῷ τελεῖ φύχαν αἱρεῖται τι ἔχειν, οὐ φύγειν, μῆπερ αὖτε τῷ κατ' αὐτῶν λόγῳ αἴγαθον εἶναι οὐ κακὸν δοξάσαι (1) δοκοῦντες τῆς λογικῆς μάσίας τὸ ἐλσίθερον σκείζειν, κομιδῆς φύλαξτασι.

Ε'. Ζητημάτις δὲ εἰ τῷ αὐθρώπῳ ἐλσίθεείας μέπει, εἰ τῷτο πρόκειται μαθεῖν, οὐ φασί (2), πότερον τόσοὶ τοῦ πάθετον διοείζονται αὐθρώπος, οὐ ποτε καὶ τόσοὶ τῷ ἐν αὐτῷ λόγῳ; Ἐκεῖνο δὲ, πότερον οὐ τῷ πάθει ἐγκαταδυομύδην φύχη, διώαμιν ἔχει τοῦ ὑπερκύται, καὶ τῆς προσβολῆς κρείττων ὄφθηνται; Πότερον οὐ τῷ λόγῳ φωπιγωγυμύδην φύχη, διώαμιν ἔχει εἰς αὐδίας ἵστατην ἐμβαλεῖν, τῆς τόσοις δαδυχθυτος λόγῳ δεικνυομύδης αὐτῇ πορείας ἐκκλίνεσσα; τατέσιν ἔξω μεταφορῶν λέγονταις εἰπεῖν, καὶ ὃν φῶ τῷ μὴ πάθος προσβάλλει, οὐ δὲ λόγος τὸ δέον προσβάλλει τῇ φυχῇ, ἕτερον αὐτῇ διώαμις τοιαύτη, καθ' οὗ αὖ ἔχοι ἐλθεῖν καὶ πράξαι τὸ ἐναντία, οὐ τούτη; Εἰ μὴ γὰρ τότο, οὐδὲ αὐθρώπων οὐδη, φεῦ! τὸ ἐλσίθερον, εἰ δὲκεῖνο, ἐλσίθεροι ἄρα ἐσμέν.

Σ'. Οὐδὲ ἐκεῖνοι δὲ οἵμιν ἐγκειτέον τὸν σεισμὸν τῆς ἐλσίθεσίας, οὐ οἱ τῶν τοῖς Γερμανοῖς φιλοσοφῶντες αἴπεδωκαι (3). „Διώαμιν εἰπόντες εἶναι καθ' οὓς ἐκ πλειόνων ὡν αὖ ἐφίεδαι ἔχοι, οὐ λογική φύσις αἱρεῖται τὸ ἐγκείσθετον εἶναι ἀεριστον. Εἴπερ γὰρ τοῦ πλειόνων, ὡν ἐφίεδαι ἔχει, καὶ αἱρεῖται ἔχει ὅτιται, τὰς ἔντας μάσιαδες τῇ ἐλσ-

(1) Γενελώσ. ἐν Μέρ. Β'. ἡ; Μετρφ. 'Οσιο. : β'. Σχολ.

(2) Αὐτ. Αὐτ.

(3) Βλῦματις. Πιθματολ. Μέρ. Ι'. Κεφ. ια. §. 267.

λειθέρῳ θυχῇ, τὸ αἱρεῖσθαι τὸ ἀείσον. Εἰ δὲ μὴ ἔχει  
αἱρεῖσθαι ἐκείνων μηδενός, ὡς ἀλλων ἐρίσται, καναὶ μὴν αἱ  
ἐφέστεις, αἱ μηδέποτε πληρωθῆσονται, Τούδης δὲ οὐ αἱρεσίς  
οὐδὲν τῷ μόνῳ προσδεδεμένη ποὺς αἱρεῖσθαι, καὶ τοῦ λοιποῦ εἴλε-  
θαι μηδενὸς ἔτερον ἔχεσθαι.

Ζ'. Εξ ταύτης δε τῆς καθ' ἡμᾶς τὴν αὐτέξυστίν ἐκδοχῆς  
(§. αργ'.) κακεῖτο σωζεται, θελήσας (§. χπγ'.)  
ἐν παραδίπειας μοίρῃ, ώς ὅτι αὐτῆς τῆς ἐνδοτέτω σωτειδη-  
στεως μαρτυρίου, ήμιν διείληπται. „Ως δταν δυοῖν γ-  
„ στοι δυναμέμων, καὶ ὄμοίως ἔχόντων, Θάτερον ἢ λαβεῖσ-  
„ αιάγκη, μιδεμιᾶς αἰτίας δηλί Θάτερον αγνώστης, τῷ μη-  
„ δενὶ τῇ εἰέρᾳ διαφέρειν, Θατέρη τῶν ληψίν οἴκοδειν αι-  
„ ράμεδα διοειζόμενοι (1). Τότο γάρ, εἰδοί οἱ τῷ λόγῳ τῷ  
αὐτέξυστον υπάγοντες (ἐν Δ'. καὶ Ε'), οὐδοί τῷ αείσφι-  
τῷ πλειόνων φεί προσδισμόντες. (5').), οὐδεῖτα δότον  
ἔχοισιν αὐτὸν εἰκτισθεῖν, εἰ μήγε τῇ χρυσίππειφ φρενὶ καὶ γ-  
τοι συμτυχόμενοι, αἰτραγάλες ήμιν καὶ ζυγάς τινας πα-  
ρατιθῶνται, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀ τὰς φρός Θάτερον ροπάς τῷ  
καὶ μεταπτώσεις ωκείου αιτίαν τινῶν, καὶ τις αδόλες πολ-  
λάκις ψαρέεχόντων, λαμβάνειν καὶ διώνται. Άλλα δὲ ε-  
πεὶ τὰ κινύντα κατ' αὐτὸς δῆλα εἶναι δεῖ, εἰ κατὰ λόγον  
πέφυκε κινεῖν, εὐδέ τότο αὐτὸς τὸ τῇ Χρυσίππῳ ὄντοσται,  
αἱρηχανόστι δὲ δῆλα παντὸς αὐτοῖς ή ψυχή, ἵστα τῇ κατ' Α-  
ΕΙΣΟΤΕΛΗΝ τεκχί, τῇ δι. ὅλη ισοδεινή, καὶ δῆλα τότο πάμ-  
παν αἰδηρρίκτῳ, ἀπεγκτος διχαλίνα. Καθ' ἡμᾶς δὲ ἔξω  
τῆς αἰτιρρόπιας θύμοσται, οἷονεὶ βάρος ἐπτιθεῖσται, τῶν  
ἔπειρ ἔχει πράττει δηλί τοιάτων χῆσιν τε, καὶ δηδειξιν.  
Καὶ ληψέτος τὸ μιδεῖ διαφέρον, δι αὐτὸν τότο μάλιστα ὅτε  
μιδεῖ διαφέρει, ἵνα δεῖξῃ ὅτε τῆς παρ' αὐτῇ τῷ τότο δῆλον  
δυνάμεως. Άλλ' ή δραστήρος καὶ στα δυνάμεις (τότος γάρ αὐ-  
τοῖς ὁ τῷ λόγῳ τόνος (2), καὶ παῖ μέρος ἀματεῖ καὶ καὶ τὸ  
αὐτὸν διοειζεῖται αἰδηρρόπια, αἰαγκαίως ἀπαιτεῖ τὸ σύνθετο  
μᾶλ-

(1) Παρεχ Πλευρυω.

(2) *Ierulus*. Brüderl. c'Ex dient.

μάτιον ή σέθια διοείσαι ταύτων διωδίμηνον· μητέτοι γέρωντος αὖδε λόγη τηνός, ή λέγειν εἰώθασιν, καίσεται αδιόρειτος. Άλλα κατὰ παῖς θέρος ἀμαρτίαν αὐτοῖς φαυλή ἐστι μέρει δὲ ἄλλοτε ἄλλως· τὸ δὲ δεῖθαι τὸ διοείσοντος, τὴν μὲν τῇ ἑτεροκινήτων ἔχειγε ἄποις, οὐδὲ μὲν αὐτεξητιότης διωδίμηνος θέτειν αὐτοκίνητος ηγετοδιόρειτος, ἔχεται τὸ δέπτεντα λόγον τῷ οἰκείου ἐνεργειῶν ἐν τῇ μετά τῇ ἑαυτῆς, καθότι καὶ τοιχεία ὅσα τῇ ἑδίαιντι φρουροί, πῃ μὲν τοῖς πατέσιν, ἄλλοτε δὲ τῷ λόγῳ ἀγενοῖς ταυτῶν διδωσι, πῃ δὲ αὐτοῦδιτας πρὸς ἕκατερον ἔχει προστιταμένη τάτοις ηγετοβαίνεσσα, καὶ ποτε μηδετέρη τάτων ὑπερίντος, οἷς δὴ τῷ αὐτοχθόνοι, αὐτὴν ἐνδικνυμούντη ἔχει διωδίμην (οὗτος δὲ λόγος θέτειν ικανώτατος) Θετέρην προσέχειν ἀφεῖσσα, αὐτεξητιότης, σίως αἱρεῖται τὸ ἔπειρον. Ληφθότερα δέ οἱ αὐτοράπινος Νέας αγαθὸς ἀλόγω σώματι γενέμηνος. Αὐτοκρατώρ δὲ γενόμηνος, κατ' ἔξετίαν αὖτοι καὶ κάτω μεταχωρεῖ ἔπειρον αἴρει, ράμφος πρὸς ἄπειρον. Τότε γάρ οἱ αὐτοράπικοι προσέρρειται διωδίμηται (1).

Η'. Κατ' ίμᾶς δὲ τέως, καὶ πικρὶ βόπεψι ἐλεύθερίας οὐχι τὸ αδέσποτον ἔλαχε οὐδὲ λατον. Καὶ γάρ οὐ βίᾳς τῆς εἶναι θεραπευομένης κρείσσων θέτειν, εἰς ταυτὸς τὰς ιδίας θελήσεις προβάλλεσσα, οὐ πρὸς τὸ θέλειν, δὲ αὐτὴν μηδὲ ιδεῖλος, οἵσα αὐτοφύεταις. Καὶ αὐτούκοτε τῆς εἰσαπεικῆς καλυμμένης υπέρκειται· οὓς δέ τοῦτο τῷ παθῶν κατακαγκαζομένην, δέ τοῦτο τῆς τῷ λόγοιν δυνάμεως ἐκβιαζομένην, αὐτὴν δὲ αφ' ταυτὸς ἀδιδεῖσσα, καὶ οὐπ' αὐτῇδε αὔγεθαι οὐδὲ φέρεθαι δηπτέρηπεσσα, καὶ ποτε καὶ τάτοις καρπερῶς αὐτοβαίνεσσα. Καὶ ἐλεύθερίας δὲ πετύχηκεν, οὐ φροσί, τῆς κατ' αὐτοφασίν, οὓς πράττειν τε καὶ μὴ πράττειν εἰξίσις τὸ αὐτὸν διωδίμηνον ἔχεισσα. Καὶ τῆς κατ' εργατίσιν καλυμμένης, οὓς δυοῖν προκειμένων ἐναντίων αἰλίλοις, ὀπότερον αὐτὸν βελιθείη ἐλέθαι, παρ' αὐτῇ δέ. Καὶ δὴ πᾶσιν ἐλεύθερα θέτει, οὐ καὶ τῶν ἀκειβῆ αὐτορρόπτιαν, αἴτε δὲ, καὶ δὴ τῷ μη-

(1) Αἰν. Γαζεύ. ἐν Διαλόγῳ οὐ θηγε. Θιόφρακτος, ἢ τοις Ψυχῆς.

μηδενὶ διαφορόντων, τῇ αἴρεσαι τῇ ἐπέρᾳ ( καὶ τὸ αὐτό. ) τῶν αὐτεξυσιόντων τῶν ἑαυτῆς ἔποδεκανύμενον· δὲ δὴ εἶδος ἐλεύθερίας, inter anilium reūm deliramenta, τατέσι τοῖς χρεώδεσι λύροις οἱ τῷ ἐφ' ἡμῖν αἰσθοτεῖς Γερμανοὶ Φιλόσοφοί (1) ἀναεργμον ἔσαντο.

### Σχόλιον.

**Θ. α με.** Πολλῶν δὴ καὶ πάλαι καὶ καθ' ἡμᾶς τῇ ἐλεύθερίᾳ τῇ ἑαυτῷ καὶ τῆς ἐλεύθερίας αὐτῆς κατεχεισθανόντων, καὶ πολλὰ εἰς ανάρεσιν τῇ αὐτεξυσίᾳ συγχρατάντων, ἐπάνταργκες αὐτοῖς καὶ ἡμῖν τὸν ὄντας ἀλαλάζαντας κατ' ἔκεινους ἴσχου, μηδὲ παρειδεῖν ἥπτως ἀθλίως τὸν ἐν ἡμῖν αὐθαρπον αὐδραποδίζομένον, καὶ καταδυλέμψον, καὶ πάντων ὧν ἔχει πλεονεκτημάτων τὸ μέγιστον καὶ ὅποις μόνον δύνασυλκόμενον. „Τὸ γάρ αὐτεξυστον φυχῆς λογικῆς καλλιστον, αἵξια. Αὕτη πρώτη φρός ἡμᾶς, καὶ μεγιστη τὸ Διμιτρί, γε δωρεὰ, ἵνα ἐγὼ παντὸς μᾶλλον αἰσθάζομαι, καὶ πλείσιαν οἶδα τὸ δεδακότι τῶν χάρων. Τί γάρ ἐλεύθερίας σεμνότερον, οὐδὲ φεραλαβεῖσα τὸν αὐθαρπον, Θεὸν τὸν αὐθαρπον απεργάζεται (2);

**Δ.** Λί καὶ τὰς θελήσεις ἡμῶν, φασὶν, ἀνέργειαι, ταῖς κλίσεσι τε καὶ δότοροφαις ἐπόμβαι εἰσίν. Αἵτε κλίσεις αὗται καὶ αἱ δότοροφαι, ταῖς ἐμποιημέναις ἡμῖν φροσβολαῖς τε καὶ διαθέσεσιν αὐτοῖς εἰσίν. Λί δὲ ταῖς οὐαὶ τῷ ἐκτὸς φρός ἡμᾶς ἀνέργειαις, ὡς αὐτοὶ κατέτεως τῆς σωματικῆς, καὶ κατεσάστεως τῆς φυχικῆς ἔχοντες τύχοιμον, συμμέτρως εμποιεῦνται. „Ἐνθεστοι αὐταγκαῖαι μὲν αἱ διαθέσεις, τοιαῦται δὲ καὶ ρόπαι, καὶ δότοροφαι τῆς φυχῆς, καὶ ἐκ τῆς αἰκολόθεα καὶ καὶ τὰς θελήσεις ἡμῶν ἀνέργειαι (3).

Παεῖ

(1) Βαῦμεῖστέρ. Πιθματολ. Μέρ. I'. Κεφ. 1ά. § 268.

(2) Λίνας Γαζαῖς ἐν Διαλόγῳ ὁς. Βηγρ. πεὶ ψυχ. ή Θεόφρ.

(3) Recherches sur la liberté, ἐν τοῖς Αθρίσμ. Λειβνιτ. Νό. 3.  
χτ. Τόμ. α'.

Περὶ τὸν δὲ πὸν λόγου θελαμβάνειν μὲν τὸν Κολλῖνον, φησὶν ὁ Γεννέσιος (1) πολὺς δὲ τῷ φιλοσοφῶν αροσκείλαστας μηκέτι δωκθῶν περαιτέρω χωρῆσαι. Αὐτὸς γεμίω πεπισθῶς τῇ ἀληθείᾳ, ἀκρατον εἶναι σόφισμα τὸ περοτεῦσι ἐπαγγέλλεται δεῖξαι. Ἀμέλει καὶ γάρ αἱ καὶ τὴν Θέλησιν ἀνέργεται, πήρτεται μὴν ἐκ τῷ κλίσεως τε καὶ οὐδεσσεων, τῷ δὲ πήρτεται, φησὶν (2) ὡς ἐκ τῷ λόγῳ πραττειν, τὰς ἄλλας τῶν αὐτεξόσιον διώαμιν ὅπικάμπτοντος, οὐδὲ τῷ καὶ φύσιν τυπονὶ ρόπαν καὶ δόποροφῶν. Καὶ οὕτως ἀρα πήρτεται, ὡς τὰ παρατία οἵ τοῦ ἐλσίθερον ἀπικάμπτεται, αἷς τὰς λόγυς αὐτὰς τυγχανόντων τῷ αγαθῷ τῷ κακῷ· διὸ διὶ σάζεται τὸ ἐλσίθερον. Οἱ δὲ γένες (3) μόνον ψῶν τῷ ὑπερπάτει αγαθῷ αιναγκαίως ἔχοι αὐτὸιενται, τοῖς δὲ πεπερασμένοις τῷ αγαθῷ, οὐκ αὖτε αἰνάγκης σωμαρπαθείν διοειζόμενος, οὐδεσώζων δὲ τῶν τῷ αὐτῷ βιλούσας διώαμιν, σὺν αὐτῷ πάτη μέσοςώζει καὶ τὸ ἐλσίθερον. Ἔνθα δύτις οὐκείνας Α'. τὰς Θύρας ὕπεστας κινήσεις. Β'. τὰς ἐκ τῶν εἰμποιευμένας ήμιν οὐδεσσεις. Γ'. τὰς κατ' αὐτὰς κλίσεις. Δ'. τὰς ψελή τὰ πεπερασμένα τῷ αγαθῷ, οὐ κακῶν, οὐ τῷ λόγῳ παρείσται, βιλάς. Ε'. τὰς τῷ αὐτεξόσιον αἱρέσεις. Αχει τῷ Γ'. τῶν αἰδύκλων φύσει παροπιδύσαι σύρισαι, καὶ δὲ τῷ Δ'. αὐτὸ τὸ ἐλσίθερον, ὅπιρ νόσον ἄλλο, κατ' αὐτὸν, έστιν, οὐ διώαμις τῷ ἐλέθαι οὐ φυγεῖν ex ratione, καὶ λόγου τὸ παρειάμψον. (4) αγαθὸν εἶναι οὐ κακόν.

Ἄλλας γάρ ἀνταῦθα, ἵνα πλήρις οὐ οὐ παύτοις, ἔκεινο διὶ ἔτι αὐτοῦ εἴη σέξετασέον. Πότερον οὐ διώαμις αὗτ τὸ μὴ ἐλέθαι αἷς τῷ αγαθῷ σωάπτειν πέφυκε, τὸ δὲ φυγεῖν τῷ κακῷ, ὡς ἀπαραιτήνως ἔκεινο μὴν, οὐ τῷ λόγῳ αγαθὸν παρέστη διωκτέον αὐτῷ εἶναι, ἀπαραιτήνως δὲ, οὐ κα-

(1) Μεταφ. Μέρ. Β'. Κεφ. Δ'. in Appendix §. 28.

(2) Αὐτ. Λύτ. §. 28.

(3) Αὐτ. Λύτ. §. 29.

(4) Γεννέσιος. Αὐτ. ἐν Ὁρ. 1β'. καὶ Ὁρ. 4γ'. ἐν τῷ Σχολ.

πακό, εἶναι φύκτεον; ἢ καὶ συναλλάξασα ἔχειν αὐτὸν, μή  
έλεθαι μὴ τὸ ἀγαθὸν, μὴ φυγεῖν δὲ τὸ πακόν; Εἰ μὴ  
γὰρ τὸ Α', προσδεδεμένη τοι εἴτε αἰάγκης τῷ ἀγαθῷ  
καθαίται, ἢ τῷ πακῷ οὐ ἐλεύθερα, καὶ ὅπο δὴ τὸ ἐλέ-  
θαι, οὐ μὴ τὸ αὐτό, καὶ τὸ φυγεῖν οὐ μὴ τὸ αὐτό, οὐ πα-  
ρῆμιν εἶσαι, ἀλλὰ συναρπαδόσται μὴ ἐγείνω φαντά-  
ται τινα αἰάγκην ἄφυκτον η̄ Λυχή, δύσκράσται δὲ καὶ α-  
στοβόπικες σὲ αἰάγκης καὶ τέτο. Καὶ πώ τὸ ἐλεύθερον;  
Εἰ δέ τὸ Β'. (δι. αἱδ. Α'. καὶ Ε'.) κρατήσει δῆτα τὸ αὐ-  
τέξιον, καὶ αἱς αἱράχνης ισὸν τῶν τῆς Κολλίνης πλεκτένων,  
η̄ Λυχή, δύλυσται. Αὐτίκα γὰρ οὐ πρώτη ἐκείνης κρόκη  
σαθροτόπιον εἴρηται εἶναι, δτι αἱ καὶ τῆς Θελήσεις ἐνέρ-  
γειας, ταῖς κλίσεσί τε καὶ δύσκροφαις, ὥστε δὴ αὐτας  
ταῖς εὐποιημέναις ωστὸ τῷ εἰκὼν σχεδίσεσιν, ἐπόμημα εἰ-  
σιν. "Οπως γὰρ αὐτὸν τοπέον, φέτος συμβάίνειν, καὶ εἴ-  
αιαγκης; οὐ ποτὲ, καὶ τῆς ἐλεύθερίας ἐντεῦθεν οὐδὲν αἴγ-  
βλαπτομένης; πεντάρι γὰρ ταῦτα δύρειν, δσσω τὸ ἀλιθές  
φαμέν τὴν Λύδην δύσδιταδαι. (ι) „Πολλαὶ γάν, καὶ  
„τοιῶν δε βέοφαι φύσεις, καὶ τοιωί δε συγκράσσεις τῷ θερμῷ  
„χειρος, κριμῶν τε δημοφοραί, καὶ φλογιῶν ἐκκαύσεις, πλει-  
„σατε ἀλλὰ κατέτινας οἰκείνης λόγις, φυσικῶς μὴ κινά-  
„μησα, συμβατικῶς δὲ ήμιν περιπτωτα, πάραχον οὐ  
„τὸν τυχόντε τῷ καθ' ήμας αὐτέξιον δῆτα τῶν πορὸς τὸ  
„σῶμα συμπλοκὴν παρέχυκε, τῆς τῷ ίμετέρων σωμά-  
„των φύσεως τᾶς τῷ εὖλον δημοφοράς οὐχ υπομημένης,  
„κρατημένης δὲ, καὶ νικημένης ωστὸ τῷ εἰκρός καὶ φύσιν οι-  
„κείαν δημοφλεγμών... Πάλιν δὲ ὥστε οὐ τὸ σώματος οὐ-  
„μῶν φύσις νικάται πολλάκις πορὸς τῷ εὖλον δημοπι-  
„πτόντων, ὅπος δέ τοι εἴτε προαιρέσεις ωστὸ μυείων εὖλο-  
„ν δημοχλεμούν περοχερέσσεων, αὐτέξιον γνώμη πε-  
„θεῖσα, εἴσιται τοῖς εὖλον δημοφοράσι, καὶ τοτὲ μετ' θελ-  
„τίων, τοτὲ δὲ χείρων δύσκρατείται... Άλλα δὴ καθά-  
„περ αὐτοὶ ταῦθ' ὅπος εἴχειν διδόμεν, αἰάγκη πᾶσα πακέ-

185

(ι) Εὐστ. Εὐαγγιλ. Πρωταρ. Βιβλ. 5'. Κεφ. 5'.

τας ὄμολογεῖν, ως καὶ πάσαις ταῖς τοιαύταις ἔπειροις αἱ  
τοῦ αἰθρῶπων θελήσεις ὑπενδιδόσαι αἴλισκονται, ἀλλ' ε-  
κείσιν πολλάκις καὶ φθεγγίνονται, τῆς αὐτέξυστης διωμεώσι,  
τῇ ἐλέθαι, καὶ μὴ, καὶ τῇ φυγῇ, καὶ μὴ, τὸ αὐτό, αἰδέσσο-  
τον παρέειντι εἰχάστης τῶν αἴρεσιν. (β. αμγ'. αμδ. σ.  
Γ'. καὶ Ζ'.) καὶ πᾶσῃ δυνάμει αἴτητον. „Ἴχνει γέρ πά-  
„, λιν σικεία καὶ λογικῆς κασίας αἴρεται, καὶ θείαν ως αἴλι-  
„, θῶς, καὶ θεοειδῆ τῶν δυνάμων ἔπειρεινται· ὅτε πρὸς  
„, πάντα τὰ εκτὸς αὐτέχυσα, καὶ τὰ πανταχεῖς ἐλεύθερῷ φρο-  
„, νῆματι ὑπεργικῶσα, πρὸς οὓδον τῆς οἰκείας αἴρεταις, ύφιε-  
„, μείζη, φιλοσοφεῖν παρεσκόμασαι. (ι) Ἡ οὐχὶ φυχῆς  
περὸς πᾶσαι δύποτε φροσβολίων αἰσχύδοτον τῶν ἐλεύθερων  
ἔπειρεινυμεῖν; ἐκεῖνο μαρτύρειον;

„, Ἰτω μεν πῦρ, ἵτω δὲ φάσγανον τέμνε,  
„, Κάταιδε σάρκας, ἐμπλήθητί με πίγων  
„, Κελαινὸν αἷμα. Πρόθε, γέρ πάντα γαῖας  
„, Ιασιν ἄστρα, Γῇ δ' αἵεστε εἰς ἄρανδον,  
„, Πεὺς δέ εμεσοι θῶπ' απιωπῶαι λόγον.

Β'. Ἀγωγῇ τε, καὶ θέει, καὶ κράσει, καὶ ήλικίαις, πολ-  
λῶν ὄρῶμδη τῶν πρὸς αἴλιλλας ὄψεφορῶν ἔχοντας τὰς αἰ-  
θρώπιας, τὰς γε αἴρεσεις, καὶ τὰς ἔπειρεις ματαῖς, καὶ τὰς  
βίας. Καὶ ὅλα δὲ γάνη, ὅλων γάνων ὅπλη γῆς καὶ τῶν ὄψ-  
φορῶν τοῦ κλιμάτων, ἔπειρειμας, τοῦ παρακτέα φαίνεταις  
περιβαλλάσσονται. Εἴτε τῷ φερετίχοντος τῷ εἰπερούρῳ τῆς θέ-  
σεως, ταῖς τοῦ σωμάτων ἔξεσι, καὶ δι αὐτῷ ταῖς φυχαῖς,  
αἴλιοιάσεις τητὰς ωκεανεῖς ὑπεργαζόμενά, εἴτε καὶ διωμεώ-  
τινος ὄποιαστον, αἴωδει διπό τοῦ αἰσθέρων, εἰς τὰς υ-  
πὸ σελινίου ἔπειρρεισης, καὶ ταῖς λογικαῖς φύσισιν αἴδιλλως  
μεν, διδεινως δὲ ὄμως ἐπιστρυγόσης, καὶ ταῦτα οὐ εἰκεῖσα  
πρὸ τοῦ αἴλιων τιθενται αὐταγκαζόσης. Καὶ δέος οὐ μὴ η  
θρυλλαμεῖν αὕτη τῆς φροσιερέστεως αὐτέξυστοτης, μηδενί, αλ-  
λ' οὐ φιλὸν εἴη καὶ κανὸν ὄνομα.

Αλλ' ὅτι μεν πάτε πάθη καὶ ὁ λόγος, καὶ μικρὰ εἰς ἔπει-  
χαρ-

(ι) Εὐσέβ. αὐτα αἰντ.

καμφίν τὸ σὺ ήμῖν αὐτέξυσίν ἔλαχε τῶν ρόπων, ὃν αὐτὸν αὐτοὶ, καὶ ἄλλος τις ἐξαρνός γενόμενος (§. ω μδ. ἡ Γ'). Η ἀρότερον αὖτε τῶν κατ' αὐτὸν σωματώδην ταύτην ζωὴν αἰσθανόμενος, ἀπαθῆτε πάμπταν αὐτὸν τιθέμενος, καὶ τῷ λόγῳ ακίνητον. Καὶ οἱ οὐδέμολογοι ἄρα καὶ ήμῖν, ὅτι φύσει πως ἐκ τῆς καὶ τὸ σῶμα συστατεῖται, οἱ μὲν εἰς δρυγῶν εἰσὶν οἵτεις, οἱ δὲ προσττιτεῖται θάρρεροι. Καὶ οἱ μὲν βαρεῖς τινες τὸ Πένθος εἰσὶ καὶ πικροί, οἱ δὲ ήδεῖς καὶ χαείστες. Καὶ οἱ μὲν καπαφερεῖς, εἰ δέ πως εἰς ἀκρασίαν δυσκίνητοι. Καὶ τὰῦτα φενταύτως· ταῖς δὲ ἔξεσι φαιρόν, καὶ τὰς τὰς φενταύτης χοντοῖς θεφοράς, καὶ βοσκῶν διαμάντες, καὶ διαίτης βόπον, ταῦτα μὲν καὶ ηλικίαν, καὶ ἀγωγὴν, πλεῖστον δοσον συμπελεῖν εἰς τῶν τοῦ ὄρεξιν δητίτασίν τε καὶ ὕψεσιν. Καὶ ἐκ τῆς λόγου δὲ, ἐπερραγωγῆς τε καὶ τελειοποιοῦς ή παιδεία, μέγα τε σφέδρα τὸ τῆς φυχῆς, εἰς ρόπων τῶν δητί τάδε, η τάδε ιγνίεται κράτος. „Ἐγγίνεται δὲ τὸ φαῦλα πάθη τῆς φυχῆς καὶ ἔτιδεν τάτων διὰ κακῆς ἀγωγῆς, οἵτε ἀμαδίας, „ταῦτα κακεξίας· μή αἰχθεύτες γάρ καλῶς ἐκ παιδῶν, „οἷς διωδειλικοῖς κρατεῖν τοῦ παθῶν εἰς τῶν ἀμιτείαν αὐτοῦ τοῦ ἐμπίπτομεν. Ἐκ δὲ τῆς ἀμαδίας φαῦλαι κείσεται, „τὸ λογιστικῶν τῆς φυχῆς, οἷς οἴεσθε· τὸ φαῦλα χειρίσαι „εἶναι, καὶ τὸ χειρίσαι φαῦλα· γίνεται δέ τινα καὶ ἐκ τῆς τῆς σώματος κακεξίας. Οργίλοι γάρ εἰσὶν οἱ πικρόχολοι, „καὶ καπαφερεῖς οἱ θερμοί καὶ ύγεοί τῶν κράσιν. (1) "Οτι δὲ ταῦτα τὸ ἐφ' ήμῖν κομιδῆς ἀφανίζονται, τῶν καὶ τὸ αἰτεῖσθαις οὐσιωδῶς ἀνύσταν διώματιν τῆς φυχῆς αἰωρεῖ, τότο δέ τοι δὲ τὸ διδέεις εἶναι οὐγάμεδα. Διωματὸν γάρ ηδὲ τόπος; ἔχει στην αὐτέχειν, μηδὲ ἀνδιδόνται τῷ δηπτικάμπτοντι. Εἰ γάρ οὐ πέπεινων πολύ τι τὸ ἀνδόσιμον εἰς αἴρεσιν τῆς βαλήσας αὐτίκα ἐμποιεῖσθαι φίλει, αλλ' ὑμοὶ ἐκ πείρας συμιδεῖτε ἐξεγέρετο, εἴ τοι μάλα τῷ δηπτικῷ τῆς βαλήσεως χηισα μούντες, ταῖς υπηρέτισι τῷ διωμάτεων ἀργίαιν κελεῦσαι, ὡς τε ἐκλειπάσσοις ηδὲ βραχὺ τῆς φορᾶς, καὶ αρχικῶν μὲν οἰονε

λέπτα-

(1) Νεμέσ. πιεῖ Ἀιθρόπιο Κεφ. 1 ζ'.

λόγοιαν θείσις, πέως δὲ καὶ πάτηρ δόποις βεδείσις, ἐλόν-  
θέραις ὅπω τινὶ τυχεῖ μεῖναι, καὶ σῖσις αὐτοκινήτως ἐθελή-  
σασιν αἰκολούθησαι τῷ υγιεστέρῳ φρονήματι. (3. χ πζ'.)  
„Εἰ γὰρ ταὶ τινὶ ἀρχεῖς ἔξασιν ἔχεσιν, αἴτιοι δὲ  
„ἴαντος, καὶ τῷ ὄργανικῶν μοείων ἀνεργοῦσι, καὶ οὐχ οὐσ-  
„πιπτοῦσι τῷ ὄργανῷ αἰκισίᾳ ὥποτε καὶ τῆς ἀρχῆς τινὶ  
„αἰτίαις ἐστις παρέχονται οὐκέτι φαύλων αἰγαληών. (1)  
Τοσύτῳ γάρ εἰπέχει τῇ εἰκ τῷ τοιότων τὸ εἰφήμιν αἰτι-  
ρεῖδαι, οἵσιοις ταὶ θαυματῶν συμβαίνεις κατασκοδεῖσθαι  
καὶ κρατιώθαι. Εἰ γὰρ οὐδὲ εἰκ τῷ βιασάτων τιτωνὶ πε-  
ειρίπτεται, πῶς εἰ μηδεὶς ἄλλος οὐ σκοτεῖται, εἰναὶ αἴσιοις  
τοῦ τῆς βίας ἐμφαίνεται φράξεσι. Νῦν δὲ καὶ τῷ τυ-  
ραννάντων ὁ αὐτοκράτωρ λογισμὸς οἷος ἔστι κρατεῖν, καὶ οὐ  
μένον διάματιν ἔχει ἐκείνοις μὴ ἔπειδαι, ἀλλὰ καὶ τέλεον  
„αὐτὰς βιληθεῖς ἀπαλεῖται, διωστὸν δὲ θεραπεῖσθαι τὸ  
μὲν κακὸν ἔθος, ἔθει καλῶν τινὶ δὲ αἰμαδίαν μα-  
„θίσει, καὶ δηπισθεῖν. τινὶ δὲ κακεῖσιν ιατέον σωματι-  
κῶς, μεθισάντας αὐτινὶ αἵσιον τε εἰς τινὶ μέσον κρά-  
σιν ἀρρυθόσῃ δικίτη, καὶ γυμνασίοις, καὶ φαρμάκοις, εἴσο-  
καὶ τάπων δειπνῶμεν. (2) Πολλὰ γάρ τὰ φάρμακα αἰγαλή-  
„ζοφῆ, καὶ παιδεία, καὶ τόμος, καὶ λόγος, καὶ οὐ τῷ τῷ καλῶν  
μελέτη, καὶ συνήθεια, καὶ δηπισθεῖν, (3) κτ. Πολλοὶ δὲ οἱ  
χρησάμενοι τοὺς τοιοὺς δὲ φαρμάκους φέρονται· οἵον Πλάτω-  
νις εἰς σωφροσύνην τὸ γεωδεῖς χωέιον (ἔρρωτο γάρ) πα-  
λὺ σωματιώσηκε. Καὶ Θαγεῖ τῷ ίμετέρῳ (φιστί πα Σω-  
κράτης (4) παῖτα συμβάλλεται πρὸς τὸ ἐκπεσεῖν φιλο-  
σοφίας, οὐ δὲ γεωδεῖον κατείργυσα ἐπέχει. Καὶ τοῦτο  
εἴκετο δὲ λέγων (5) μηδεὶς ἐσφάλλεται εἴη τὸν αὐτὸν κατε-  
φυσιογνωμοτάτα Ζάπυρον· λέν δὲ αὐτὸς, φιστί,  
„οἴσον

(1) Νει. πτεὶ Αἰθρέπν. Κιθ. λ'.

(2) Νειτίς. πτεὶ Αἰθρέπν. Κιθ. ιζ'.

(3) Λιττίας Γαζαῖς εὖ Διελίγ. Θεόφρ. οὐ πτεὶ Ψυχ.

(4) Αὐτ. εζ. αἴντ.

(5) Παρεὶ Αλεξ. τῷ Αθρεδίστῃ εὖ Πρωπαρτη. τῷ Εὔχυ. τῷ  
Εὔστρ. Βιβλ. σ'.

„ ὅσον δὴ τῇ φύσει, εἰπὸν δὰ τῶν ἐκ φίλασσοφίας ἀσκη-  
 „ σιν, ἀμείνων τῆς φύσεως εὐγένειο. Εἰσ. Τί δὲ ωρὲ  
 „ τῆς ἐκ τῆς κλιμάτων φύσεως ρίτεο, καὶ τῆς ὡς πάθοντος πι-  
 „ πτώσης δότο τῷ αἰσθόμενῳ αἷς ήμᾶς εὑπίκειν τὸ εφ' ήμῖν αἰσ-  
 „ γκαστικῆς διωμάτεως; Ηδὶ δὲ τῇ φύσεως αἰλογωπτῶν δέσι, τῶν προ-  
 „ φανῆι αἰτίαι τῷ καθ' ήμᾶς φράξεων (εἰπείπερ ἐναργῶς  
 „ αἰδημόμενα βαυτῷ ήμετέρᾳ ὄρμῃ. καὶ κακήσει τὰ δέ τινα  
 „ παροδυματεύων.... Καὶ τῶν ἄρα ἐναργῆς ὁ τῷ αὐτε-  
 „ παρίσις λόγος, ὃς εἴμιτος τῷ αἰλογεῖν καὶ τῷ ἔδεραι, καὶ  
 „ τῷ τὸ δέ τι ὄρμῃ, καὶ τὸ δ' αἰκίειν, καὶ συλλογισμῷ αἰλ. ε-  
 „ νέργεια καπαλαιμβανομένων, συναπειδεῖται ταῦτῷ σὲ η-  
 „ μῶν αὐτῷ καὶ τῆς ήμετέρας βιλῆς ὄρμάντων καὶ τὰ δέ τι-  
 „ να αἴρεμεν, τινὰ δὲ δόποτεφομενάν. (1) Ταύτην δὴ  
 τῶν ἐναργῆς αἰτίαι παρεῖταις, αἰτίας αἰδίλιας ζητεῖν, αἷς  
 καὶ αὐτοὶ οἱ πλάττοντες, καὶ δὲ τοις εἰσὶν, καὶ δὲ ὄπως, εἰπεῖτε  
 σαφεῖς ἔχοσιν. Εἰ μὲν γὰρ τῶν Εἰμαρμένων εἴναι φίση-  
 σι, τῶν δίκλιν αἴτοις ήμᾶς τῷ δε, καὶ τῷ δε ισύροστασι-  
 σαν καὶ ἔλκυσαν, πῶς τὸν αναδεῖταις εἰσὶ καὶ αἰνιχιστάταις,  
 δόγμα εἰσηγήμενος υφὲ τὸ παντα ἄρδεν αἰαθίπεται, δῆσα το-  
 θεῖα, δῆσα τὸ αὐτρώπινα; (§. χμ'. χμα. χμβ'. χξ'.) Εἰ δέ τινα διώματα  
 θεταλίδες τῶν στελνάντων μυθίζονται, δὴ τὰ αὐτρώπινα  
 καπέγνυται πράγματα, οἵς καὶ δέδονται εἰπεῖν ἔχοσιν, καὶ εἰ-  
 νέργειαν καπέδηλους τίσαι, πῶς τοῦτο, δὴ τὸ δέ αἴλογοι εἰ-  
 ναί, καὶ αἰδεῖσθαι. Ἐδει δὲ καὶ τὸν αὐτὸν λόγον, φύσεως  
 παρεῖταις γινομένων τοῖς ἐπερεθνέσι τῷ παρομιρέσεων, τοῖς  
 ὄμοιοκλίμασιν εἴναι ὄμοιοπάταις. Συμβαίνει δὲ, καὶ διάσ-  
 σονταις ἐνορᾶσθαι τὰς τῷ σὲ ἔθυγες δύτας τῷ αὐτῷ φύσεως  
 τοῖς τε ἑβροῖς καὶ τοῖς δηπτιδόμασιν, ηδὶ τὰς ὄμοιόπταις.  
 Οὐδὲ δὲ τῷ σὲ ἔτερος τὰς κοινωνίας, ηδὶ τὰς παναλλαγάς.  
 Άλλα δὲ τῷ πρὸς αὐτὰς τὰς τῶν παπλωματίας θαυματά-  
 εῖς ἔλεγχον τὰς τὰς Βαρδισανάς, καὶ λόγια τὰ παντὸς ἄξια,  
 ὧν αὐτοὶ βραχεῖαι ὅσον ἐνταῦθα παρεχόμενοι τύχοι, τὰ  
 λοι-

(1) Εὐσέβ. Εὐαγγ. Πρεπαρ. Βιβλ. 5'. Κεφ. 5'.

λοιπά μετιέσα ποίησ βαλομέροις αὗδε τῷ Συγχραφεῖ τῆς Προ-  
θριαστικῆς καταλείπομέν. (1) „ Παντὶ ἐθνεῖ, φητὶ, καὶ  
„ πάσῃ ἡμέρᾳ, καὶ παντὶ ἔργῳ τῆς θρέσεως θυνῶνται αἱ  
„ θρωποί. Κρατεῖ δὲ ἐν ἑκάστῃ μοίρᾳ τῷ αὐθρώπων νόμος  
„ καὶ ἔθος, σύστημα τὸ αὐτεξέσιον τῷ αὐθρώπῳ. Καὶ τὰς  
„ καζίς οἱ θύμεστις τῆς Σύρας μὴ θέλοντας φουδνεῖν, οὐ τὰς  
„ Βραχιανᾶς κρεοφαγεῖν, οὐ τὰς Πέρσας αἰθενίποις μὴ γυ-  
„ μεῖν, οὐ τὰς Ἰνδας μὴ καίειν, οὐ τὰς Μήδας μὴ εἰδίε-  
„ θαι χρῶ κινητά, οὐ τὰς Πάρθας μὴ πολυγαμεῖν, οὐ τὰς  
„ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ γυναικας μὴ σωθρονεῖν, οὐ τὰς  
„ Ελλήνας μὴ γυμνάζειν γυμνοῖς τοῖς σώμασιν, οὐ τὰς  
„ Ρωμαίας μὴ κρατεῖν, οὐ τὰς Γάλλας μὴ γαμιῶνται, οὐ  
„ τὰς ἄλλα βάρβαρα ἐθνη ταῖς χρῶ τῷ Ἑλλήνων λεγο-  
„ μέναις μάσαις κοινωνεῖν, ἀλλ' αἱ προστητοὶ ἔκαστον εἴ-  
„ θνοῦ, καὶ ἔκαστος τῷ αὐθρώπων γνήται τῇ ἑαυτῇ εἰδο-  
„ θείᾳ, αἱ βέλεται, καὶ ὅπε βέλεται. Καὶ διλέγει τῇ  
„ θύμεσι, καὶ τῇ φύσει δι' ἵνα αθέργειται σάρκα, πῇ μὴ  
„ αἱ βέλεται, πῇ δ' αἱ μὴ βέλεται. Πανταχῷ γέρ, οὐ  
„ ἐν παντὶ ἐθνεῖ εἰσὶ πλήσιοι καὶ πτώντες, καὶ ἀρχοντες  
„ καὶ ἀρχόμενοι, καὶ ἐρρωμένοι καὶ τοσοῦτες, ἔκαστος καὶ τὰς  
„ τῆς θρέσεως αὐτῷ κλήρους . . . . Οὐδὲ γάρ ἐπτὰ νόμοι εἰ-  
„ σὶ καὶ τὰς ἐπτὰς αἰσέρας, οὐδὲ δώδεκα καὶ τὰς ζώδια, οὐδὲ  
„ τριακονταῖς καὶ τὰς Δεκαπάς, αἱλλα μυρίοις . . . . Καὶ ἐν  
„ εἴ τοι κλίματι, καὶ ἐν μιᾷ χώρᾳ τῷ Ἰνδῶν, εἰσὶν αὐθρω-  
„ ποτάγοι Ἰνδοί, καὶ εἰσὶν οἱ εμπύχων αἰπεχόμενοι. Καὶ  
„ οἱ Μαγιστῖοι, οὐκ ἐν Περσίδι μόνη τὰς Θευτέρας γα-  
„ μψιν, αἱλλα καὶ ἐν παντὶ ἐθνεῖ ὅπα αἱ οἰκήσωσι, τὰς  
„ τῷ προγόρων φυλαίσσοντες νόμους, οὐδὲ τῷ μυστηρίον  
„ αὐτῷ τὰς πλετάσ· . . . . Ιαδαῖοι πάντες οἱ δῆμοι Μωσέως  
„ δεξαμένοι νόμους, τὰς θυγατρίμυτος ἀρρένες παιδεῖς ἐν τῇ  
„ ὄγδοῃ αἱμάστεσι αὐθεμογετες, οὐκ αἰσέροις παρεστίσαι α-  
„ ναμένοντες, οὐ κλίματες σχετίσαι εἰκρεπέαμοις, οὐχ όποι  
„ νόμοις ἀλλοτρίας χώρας αἰγάλεμοις, αἱλλα εἴτε ἐν Συείᾳ τυγ-

„ κά-

(1) Εὐσ. Εὐχγ. Πριταρ. Βιβλ. 4. Κτρ. 1.  
Μεταφ. Τομ. III.

„ χαίκσιν, εἴτε ἐν Γαλλίᾳ, εἴτε ἐν Ἰταλίᾳ, εἴτε ἐν Ἑλ-  
„ λάδι, οὐδὲν ἐν Παρθίᾳ, οὐδὲν ὅπα αὐτὸς τότε ποιεῖσθι· · · · ·  
„ Καὶ ἄττε οἱ ἐν Παρθίᾳ Χερισιανοὶ πολυγαμοῦσι Πάρθοι  
„ ὑπάρχοντες, οὐδὲν οἱ ἐν Μηδίᾳ κυριοὶ θεραπεύοντες τὰς γε-  
„ χρήσις, οὐδὲν οἱ σενέται Περσίδει γαμεῖσι τὰς θυγατέρας αὐτῶν  
„ Πέρσαι διπλεῖς, οὐδὲν Βαζέροις καὶ Γάλλοις φεύγοντες τὰς  
„ γάμους· οὐδὲν οἱ ἐν Αἰγύπτῳ Θρησκεύοντες τὸν "Ἄπιν", οὐδὲν  
„ κινέα, οὐδὲν βάγον, οὐδὲν αἴλαρον, οὐδὲν ὅπου εἰσίν, οὐδὲν  
„ γένος τοῦτο κακῶς κειμένων γόμαιν γιγάνται.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΥ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ  
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2018  
ΩΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΖΑΡΟΥ

”Γ. Ουδές γε φασίν αὐτὸν ἐχυτὸν κινεῖ· ἢ γὰρ μὲν καὶ ἐχυτό τε  
ἐκ τῶν μηδὲντος φέρεται διώματο. Καὶ δεῖται ἄρτι τὰ πάν-  
τα, ἀλλαρέρ δὴ τὰ δωρεμένα αὐτοῖς τὸ εἶναι, καὶ τοπει καὶ τὰ  
αἷς τὸ εἶναι συνίχοντος αὐτῷ, καὶ τὰ κινύρτες. Κινύρται δῆ-  
ται τὸ Θεός καὶ αἱ λογικαὶ φύσεις. Καὶ Θεὸς αὐτὸν ἐ-  
στασίν αἴτιον ὅντα τῆς καθ' αἰταὶς προαιρέσεων.

Τὸ μῆδον αὐτὸν οὐτε τῷ καὶ μηδὲ προμηθεῖσαι.  
Τὸ μῆδον αὐτὸν κατεῖν δύλόγως οὐκέπει φαμένον  
πὶ τῆς σωματικῆς καὶ ἀνύλων φύσεως, τῆς καθ' οἰκεῖον αὐτοῦ  
δραστικῆς τε καὶ παθητικῆς καταστάσεως τῷ λεγομένῳ. Τῷ δὲ αὐτῷ  
τὸ δραστήρερόν τε καὶ αὐτοχίνητο, προστικότε τῷ ιδεῖσθαι  
εἶναι οὐχόμεθα γέρας. Ταῦτα γὰρ εἴπει οὐχίστας φύσισι καὶ  
δυνάμεις στοιχεῖο ὁ Δημιουργός, τῷ παρέσαυτῷ κατεῖθαι  
χειν, καὶ οἰκοδομεῖ προμηθεῖσαι, οἷα δὴ καὶ τῷ βαλλέσθαι.  
ἡ τοῦ οὐρανοῦ εἶδει βαλῆς αὐταῖς, ταῦτα ἄλλα βαλλτικῶς αἰχμί-  
νας; Ἡ δὲ καὶ τῶν αὐτοκινητῶν δυνάμεις εὗται, τῶν λεγι-  
κῶν κτίσιν ὑπὲρ τῶν ἀλογον τάττεται, τῶν δὲ πολέον Κτί-  
σαντι καταγγέλλει ἀπειροτελῆ σφέας καὶ δυνάμεις. Φυγέον  
δὲ, ωκεανοῖς οὐχοῖ οὔσοις εἰπεῖν, τὸ αὐτὸν οὐκέπει φαντασίαι,  
πολέον αὐτῷ εἰκότε τῷ μὴ δυτος θεράπευθαι θεραπλάσιον τί-  
θεισαι. Ταῦτα γὰρ δυνάμεις προσενέσσις μένον οὐκέπειον, απά-  
σις δὲ τοῦτο μηδεμιᾶς πολέον μηδεμιᾷ τιθείσης δυνάμεις. Καὶ  
δεῖθαι πίνυν τῷ θεράπευτῃ, καὶ συμέχοντος Θεοῦ, καὶ τῷ  
Φυχαῖς αὐταῖς ὄμόλογον, ὡς μὴ αἰαγκαῖον τὸ εἶναι οὐχί-  
στας, ἐνδεχομένως δὲ, καὶ καὶ μεταστίας θεράπευτος Λύπτετος,  
εὐθείστοις καὶ καθ' οἰκεῖας, δηλιδομένας τῷ καὶ θρηπιπάτετος. Δεῖθαι  
δὲ καὶ τῷ κινητος αὐτοῖς, τοῖς καθ' οἰκατοῖς οὐδὲ ιδίων αἱρέ-  
σσων αὐταῖς διεργίστοις, καὶ οἵσις αἰθάλης, (πῶς γὰρ, εἰ

τοῦ βελούδου πολὺ τὰ φρακτέα ἔχεν αὐταῖς καπεπλάτρυτο; ) ἀλλὰ σωσίχεντος μὲν αὐταῖς τὸ αὐτοκίνητον τῆς διωκόμενος, οὐκὶ σωματρύντος, τῷ δὲ ὄρθῳ λόγῳ, ὃν φύσιν αὐταῖς ἐνῆψε λαμπτήρος δίκαιος, διδοχήντος. „Τότον γάρ „ἀπάσῃ φυχῇ φυσικὴν κόμον βοηθὸν αὐτῇ καὶ σύμμαχον „δὴ τῇ φρακτέων, οὐ πον ὅλων Διμετργὸς ύπεισίσατο (1). Οὕτως τὸν καὶ κινέθατο λέγειν τὸν Θεὸν τὰς φυχὰς, κατὰ τὰς θελήσεις διώγομεν, τὴν αὐτοξύσιν ἀκεραίητε καὶ αἰβλαβοῦς αὐταῖς μηδούτος. Ως οὖγε αἱμέσσως δὴ μιᾷ ἐκάστη φρεσκάρεσσεν, ὥστε ταῖς ύπ' αἰλίλων φρεσβολαῖς τὰ σώματα καὶ συγκρύσεσσι, πὼν Θεὸν ἀγαντεῖ καὶ φίροντας εἴφισαντας, οἷς εἰς τὸν Μαλεβράγχου τε, καὶ Θαμαῖ ύπειληρεύατε φέρεται, τῶν λογικῶν τὸν ὅπως κινέκτησι φύσιν αὐτοὶ, τὸ κατ' αὐτῶν αὐτέρσιον σωζόντες μὲν τῷ δοκεῖν, φράγματα δὲ περιπόμενοις, ἀλλὰ δὴ καὶ πρὸς Θεὸν αὐτὸν τὰ βλασphemέτατα εἰπερέγονται, ἕμα μὴν τῶν τοῦ φερόντων τὸ εἰδοῦλον κινέθατο διωγμόντα ἀποστρέντες, καὶ ὥστε φρεσκάρεσσοιόν τοῦ φεύλεν πὲ; πγικοῖς τῷ αἵρεν γνώμοσιν ἐδελιχῶς δητεαθίζοντες, ἕμα δὲ τῷ τῷ πλειόνων, ἀπερ αἰτόπως καὶ φέρει λόγον σύρεται αἴθρωποι, τὰς αἰτίας τῷ Παναγέῳ φρεσείβοντες.

„Ω πόποι· οἶος διών Θεὸς βροτοὶ αἰτιόωνται.

„Ἐξ οὐρίων δὲ φασὶ κακέμμικε· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ· :

„Σφῆσιν ἀπαθαλίσσοντες, ύπερ μόρον ἀλγεῖ ἔχοντες.

„Ἄλλα δὲ, αἰτία δὲ τὸ εἰλεμένη, Θεὸς αἰτίας· δε τοσάντα δὲ τῷ τῷ σε οὐρίων φρεστερίσεων γίνεθατο, οἷς αἰτοὶ φασὶ, παραίτες, δεσμοὶ τῷ πὲ; πγειρετοῖς εἶναι υπαίτιος.

Δ'. Εἰ παύτε Θεὺν φρεστερίσκεται ἀπ' αἰτίων, καὶ τὰ εἰδοῦλα, φρεστερίσκεται δὲ αἴσθ. Ὅτε, τῷ απτοισαντεῖ γίνεται ἄρα αἴσθαλος καὶ αἴσταίτο· ὅτε συμφέρει λεπτεῖ τῷ τῷ τῷ εἰδοῦλον φρεστερίσεων, τῷ πάξι τῷ τῷ Θεῷ γίνεται φρεστερίσεων, μόνον εἴδει ἄλλων; μέντοι λέγεται υπερίμμενος γίγνεθατο, ἄλλων.

(1) Λαζαρ. Σούζη. Πηγαδ. Β.δ. 1.

ἄλλως δέπως υπ' ἔκεινος προεγράψαι. Τῆς ἀρα πάξως τῷ  
στομόβιων καὶ τῷ τῷ Θεῷ πρόγνωστῳ αἰματαδέπως εχόσις,  
καὶ οὐ τῷ εἰφέρει τάξις ἀπαραίτητος ἐσαι· ὡς μηδὲ εἰφέρει  
εἶσαι πάντα γράψαι, οὐ μὴ γράψαι, αὐτὸν επιώνυμος  
εἶσαι γράψαι. "Αρα κτ.

'Ο μὴ εὖ λόγος ἄτος, ὃς καὶ θεολογικὸς θεῖται, οὐτε εἰκόνης  
τῆς Θείας προγνωστῶν εἰλημμάτους, πολὺς ἐδοξεῖ εἶναι,  
ὅπερι αἰσθαντος τῷ αὐτεξούσῳ, τῷ τοῦ ιδεῖν. Διὸ καὶ τῷ Σεχο-  
λαστικῷ Αριστοχαίος τις ὄνομα, οὐ Καϊετάνος ἔπειρος, οὐ καὶ  
τῷ Καρδιγαλείῳ περφύρᾳ σοβίσας, πορὸς τὸ μεγεθός τῆς  
ματσίας ἀπειρικότες, οὐ μὴ ὅπερι εἰκοστὸν ἔπειρος, οὐ λέγε-  
ται (1) τῷ τῷ τῷ λόγῳ τῷ λύσιτον σφαδάσας, οὐ δέ εἰς τὸν εἰσά-  
πειται αἰώνα τῷ λύσιτον εἶναι υπερθετέων δότοφυνάμων,  
οὐδὲν ἔχειν οὐτε καὶ εἴποισιν λόγον ἀξιον. Φησὶ δέ καὶ Λύγυ-  
στίνος, (2) οὐ οὐ Παμαῖος Κικέρων τοιεποτι τῷ τοῖς τῷ  
Μαντικῆς Βιβλίοις αὐτοῦ διηπορηκώς, (3) μᾶλλον εἴλετο  
τῷ πρόγνωστῷ τῷ Θεῷ διποκελάσαι, οὐ τέ εἰφέρει πα-  
ρακαπήσαι, καὶ ut nos faceret liberos, fecit sacrilegos, οὐα  
εἰλεύθερος οὐδὲς αὐτοῖς εἴρην, οὐροσύλλης απέφευξε. Πρὸς γε-  
μίες τῷ απορεῖσθαι οἱ ιεροὶ ἄτοις αὐτὸς δισόχως μάλα απλά-  
τικοι. „Μηδὲ γὰρ ἔπειδαι, τῷ Θεῷ τῷ γνῶσιν τῷ αι-  
τίων αἰτιών τεραίως προέχοντος, μηδὲν τῷ τῷ τῷ  
εἰφέρειν εἶναι. Καὶ γὰρ καὶ αὐταὶ οἱ μῶν αἱ θελήσεις,  
„ τὸν τῇ πάξει τῷ αιτίων εἰσίν. (4) Αμέλεστοι γάρ παν-  
τες προειδὼς απ' αἰώνος, καὶ τὰς ιμετέρας αὐτὰς θελήσεις  
προέγνωσται· καὶ οὐς εἰλεύθεροι εἴσονται, καὶ οὐς εἰλεύθεροις  
τῷ κατ' αὐτὰς αὐτεξούσια προσδρύσονται. Οὕτω δέ τοι προε-  
γνωκότος τῷ Θεῷ, εἰμι δέοι εἰδοσμόντων τινὰ τῷ τῷ τῷ  
στομόβιων γνῶσιν, ἐκεῖτον λέγειν προειληφεῖαι, εἰκός οὐ γε-  
θαι εἰλεύθερας εἶναι τὰς θελήσεις καὶ αὐτεξούσιας, ἄττα αὐ-

βέ-

(1) Παρὰ Γεράσιμο. ἐν Β'. Μέρ. τῆς Ματκ. Κεφ. Ι'. in Appendix f. 36.

(2) Βιβλ. Ε'. Πιεὶ Θεῦ Πόλ. Κεφ. Σ'.

(3) Βιβλ. Β'.

(4) Αὐγ. αὐτ. αἴωτ.

βάλοιτο, προχειρεῖθαι, λόγος ὑπὸ τοῦ ποιέτου, ἐπεὶ τοὺς  
προγνάσ, ωχὶ καὶ προδιεπίκατο, καθέτι εἰς ψάσσασιν τῷ ἔγ-  
γει συμβάλλεται τὸ τῆς προγνώσεως, εἰ τοῦτο μόνον πρό-  
γνώσις εἴη. „Ωστερ γάρ δὴ οὐ τῷ παραχνικότων μινύμῳ,  
„καὶσαν αναγκαῖες τῇ γεγονότε τίναι ( εἴτε ταῦτα διλογό-  
τι ἐλαυθέρως εἴρητο. ) „, ὅτας δὲ Θεός τῇ κατ' αὐτὸν προ-  
„γνώσεις οὐκ αναγκαῖες ( τατέσιν οὐκ αναγκαίως ἔσεσθαι  
„ποτε τὰ εσόμμα, ( εἰπερ διλ. ἐλαυθέρως αὐτὸς εἴ-  
σαι. ) (1). Καὶ οὐ μὴ πρόγνωσις ἢ τῷ Θεῷ προσιώνισι,  
τοῦ δὲ γνωσκόμματος ἡ γένωστε τοῦτο γένοντα. Κακείνη  
φέρεται απειρος, τὰ δὲ πεπερασμένα, καὶ οὐ μὴ ἀβέπτες, τὰ  
δέ πεπτέ καὶ αλλοιωτά. Κατὰ τὸν αὐτὸν ὕραν λόγον ἔχειν  
καὶ αναγκαῖα τὴν αἰματιθετοῦς, τὰ δὲ ἀνδεχόμματα, καὶ εἴθι-  
ζειν πρὸς τὸ θνῶς, οὐ δὲλλως ἔχειν καίμμα.

Ε'. Ἀρ' οὐτε καὶ ἀμείνον λιγαδός αἰάγκη γέρεσθαι, οὐ  
ἐλαυθερίας ὄνοματι ἔχειν κακίων πάρειδαι;

Αὕτη δὴ οὐτε τῷ Γαζαίῳ Αἰνείᾳ Θεοφράστου (2)  
πρότασις. Πρὸς λιγαδόν Αξίθεος εὐ μάλα, καὶ τοῦ Θεοῦ α-  
ξίως αἰπείνητον. „Καὶ τίς αὐτῷ γέροιται ( εἰπὼν ) α-  
„ρετή, δυλεύειν λειαγκασμόν τούτη; Βίας γάρ καὶσαν  
„καταίσον μάθημα· γέραντα τὸ γνόμματον πρὸς δέσμην  
„μίσον ὅπιτθείσιν. Πῶς δὲ αἱμείνων ὁ αἴθρωπος λιγαδός, εἰ  
„λίθινος λιγαδός, ὅπερ βάλοιτο ὁ τοχείτης πειθαρέσιμος, οὐ  
„τινὰ φερόγγον παρέχειν παρεχόμματος, οὐδὲ εἰς τὴν ὄλβον  
„ἀρμονίαν ὁ Δημιτργὸς συντάσσει καλῶς; (3) Τέτοι; σύμ-  
φωνα τὰ τῷ Εὐσεβίᾳ (4) τὸ δέ δίκιων αἰτίχων λέγεται κα-  
„νεῖσθαι καὶ μᾶς, τηδε, καὶ τῆς ψάστινος ἔχειν δυνάμεως  
„νεύροστασιμότητος, εἰς τὸ ἐπ' αἰάγκαις ἐθελῆσαι τὸνε πρᾶ-  
„ξα, καὶ ἐλεθεῖται πλῆρες προσέρεσιν ἔτερα, πῶς οὐκ αὖτις  
„αἰσαδεῖς οὐκετί αἰσαγχυτότεπτο; Οἱ γάντια ταῦτα διτοράγνες  
αὐ-

(1) Αὐγ. Βιβλ. Β'. πιεὶ Αὐτοῦ. Κεφ. δ'.

(2) Εἰ Διελόγ. πιεὶ ΑΞΑΝ. Ψυχ.

(3) Λιγ. Αιγ.

(4) Εὐαγγ. Προπαραδεκ. Βιβλ. σ'. Κεφ. ε'.

αὐτεῖ, δοκῦντες καλλίορα ζητεῖν, τὸν αὐθρώπου φύσιν,  
ἄρδειν αἰαζέπνει, τὸ κάλλιστον ὃν ἔχει καὶ γένιαδέσατον  
αἴφαιρόμενοι. ( §. ωμβ'. ωμγ'. ) „Καὶ τὸ Θεὸν αἰτιῶ-  
„ μένοι ἔτι οὐκ ἐποίησε τὸν αὐθρώπου κακίας αἰεπίσεκτον,  
„ οὐλλ' αὐτεξέστιον, λατθανάκτινον ἐαυτὲς αἰτιώμενοι τὸν Θεὸν,  
„ ὅτι λογικὸν ἐποίησε τὸν αὐθρώπου, καὶ οὐκ ἄλογον. ( 1 )  
„ Αλλὰ γαρ λόγις φρὸς τὰς τοιάτις ( αἱρέσκει γάρ μοι τοῖς  
Οίνομας φρὸς Χρύσιππον, καὶ τὸς ἀλλας τὰς καταδύλες πε-  
ριφεύσες τὰς ἡμῖν αὐτεξέστιον, γενίσαθαι ρήμασι ) λό-  
„ γες δην οὐκέτι φρὸς αὐτὰς ποιησόμενα, σκύτος δέτι τῷ  
„ δέστονων λαβόντες, ὡς ἀπ' αἰαγώγις παῖδας τὰς πλόρας  
„ εὖ μάλα καταβατόμενοι τὰς αυτῆς.

### Θεώρημα ΞΗ'.

§. ωμε'. „ **T**ὰ λεγόμενα πάθη, ( ἃς ζωτικάστηνας ὀ-  
„ ρέξεις μὴ συντόνετε καὶ σφεδρᾶς κινήσεως τῷ δὲ τῷ σώ-  
„ ματι ὑγείῃ, καὶ μάλιστα τῷ αἴματι, καὶ τῷ πνεύματι τῷ  
„ φυχικῷ εἶται φαῦλος ( §. χπς'. ) εἴτε μόνῳ τῷ σώ-  
„ ματι, ὡς δὲ ψυχοκεντρῷ κείμενος ἔστιν, εἴτε τῷ φυχι-  
„ μόνῳ καθ' ἑαυτοῦ, αλλ' εἴ τῷ συμαρτυρέφει.

Εἰ δὲ ὡρέξεις τινες τὰ πάθη ταῦτα τίθεται εἶται ( εἴ-  
„ τανδ. ) εἰ τῷ τὸ ὄρεκτὸν κειμένῳ φυχῇ ( §. ωκά. ), καὶ  
φρὸς αὐτὸν, οὐδὲπ' αὐτῷ φερομένῳ, κείσονται πάθη. Εἰ δέ  
τοι μὴ κινήσεως τῷ δὲ τῷ σώματι ὑγεῶν δημιύμα, ( εἴ-  
τανδ. ) καὶ δὲ τῷ σώματι δῆλον ὅτι. Ἀρχὴ κτ.

### Πορίσματα.

§. ωμζ'. Λ'. **K**αὶ ποιάτις αἰδησι; ἀρχα τὸ πάθος; αὐ-  
τοῖς, ὡς τῷ ποιωντικῷ τῆς φυχῆς συμβεῖσιον μὴ τῷ σώμα-  
τι;

( 1 ) Νημέσ. πιεὶ Αἰθρόπην Κιρ. μ. κ.